

ZARZĄDZENIE

Dnia 29 maja 2019 r.

Sędzia Sądu Najwyższego Dariusz Kala

w przedmiocie wniosku S. K. o wznowienie postępowania zakończonych
prawomocnym postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2018 r., sygn.
akt: VII KZ 16/18

utrzymującym w mocy postanowienie Wojskowego Sądu Okręgowego w W.
z dnia 4 października 2018 r., sygn. akt Ko [...]

na podstawie art. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k.

zarządził

**odmówić przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania
sporządzonego przez S. K. jako niedopuszczalnego z mocy
ustawy.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 29 listopada 2017 r. (zatwierdzonym w dniu 18 grudnia 2017 r.), w sprawie PR 5 Ds. [...] (OPS – [...]), prokurator Prokuratury Rejonowej w K.:

1. na podstawie art. 305 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. odmówił wszczęcia śledztwa w sprawie przekroczenia uprawnień i niedopełnienia obowiązków w okresie od bliżej nieustalonego dnia 2017 r. do dnia 7 września 2017 r. przez funkcjonariusza publicznego – Dyrektora Departamentu [...] Ministerstwa Obrony Narodowej w W. – ustalonego żołnierza zawodowego w stopniu pułkownika poprzez nieudzielenie odpowiedzi na bliżej nieokreślone pismo skierowane do wskazanej instytucji przez płk w st. spocz. S. K., czym działano na szkodę ww. byłego żołnierza, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. – z uwagi na to, że czyn nie zawiera ustawowych znamion czynu zabronionego,

2. na podstawie art. 305 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. odmówił wszczęcia śledztwa w sprawie przekroczenia uprawnień i niedopełnienia obowiązków w bliżej nieustalonym okresie 1993 r. przez funkcjonariuszy publicznych – ustalonych byłych żołnierzy zawodowych Oddziału Kadr [...] Okręgu Wojskowego ([...]OW) poprzez doprowadzenie do wydania decyzji personalnej Dowódcy [...]JOW nr [...] z dnia 18 października 1993 r., wyznaczającej ppłk Z. B. na stanowisko Szefa Wydziału [...] Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w [...], czym działano na szkodę interesu publicznego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. (art. 246 § 1 k.k. ustawy z dnia 19 kwietnia 1969 r. kodeks karny Dz.U. 1969.13.94 z dn. 14 maja 1969 r.) – z uwagi na to, że postępowanie karne co do tego samego czynu tej samej osoby zostało prawomocnie zakończone.

Od powyższego postanowienia zażalenie wywiódł S. K..

Postanowieniem z dnia 13 marca 2018 r., sygn. akt Kp [...] Wojskowy Sąd Okręgowy w W. zażalenia nie uwzględnił i zaskarżone postanowienie utrzymał w mocy.

W dniu 24 kwietnia 2018 r. do Wojskowego Sądu Okręgowego w W. wpłynęło pismo S.K. datowane na dzień 17 kwietnia 2018 r., zatytułowane „wniosek o wznowienie postępowania sądowego”, w którym autor domagał się wznowienia postępowania w sprawie „zakończonej przez Wojskowy Sąd Okręgowy w W. sygn. akt Kp [...] z dnia 13 marca 2018 r.”, jako podstawę swojego żądania wskazując art. 405 k.p.c. Skarżący wskazał nadto, że gdyby Wojskowy Sąd Okręgowy uznał, że nie jest właściwy, prosi o zastosowanie art. 231 k.p.a. lub k.p.k. „mając na uwadze art. 239 § 2 k.p.a.”

Postanowieniem z dnia 7 maja 2018 r., sygn. akt Ko [...] Wojskowy Sąd Okręgowy stwierdził „swoją niewłaściwość funkcjonalną do rozpoznania wniosku płka dypl. w st. spocz. S. K. z dnia 17 kwietnia 2018 r.” i sprawę przekazał „do merytorycznego rozpoznania Sądowi Najwyższemu w W. – według właściwości”.

W dniu 18 maja 2018 r. S. K. sporządził pismo zatytułowane „skarga – wniosek o wznowienie postępowania sądowego”, w którym domagał się wznowienia postępowania w związku z „nieważnością” postanowienia z dnia

13 marca 2018 r., sygn. akt KP [...], które zdaniem skarżącego „powinno być wznowione przez Wojskowy Sąd Okręgowy”.

Pismo to, po wpłynięciu do adresata, zostało potraktowane przez Wojskowy Sąd Okręgowy jako zażalenie na postanowienie Wojskowego Sądu Okręgowego w W. z dnia 7 maja 2018 r. i przekazane, na mocy postanowienia z dnia 24 maja 2018 r., sygn. akt Ko [...], do rozpoznania Sądowi Najwyższemu.

Po rozpoznaniu ww. zażalenia Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 4 lipca 2018 r., sygn. akt VII KZ 5/18, uchylił zaskarżone postanowienie, tj. postanowienie Wojskowego Sądu Okręgowego w W. z dnia 7 maja 2018 r., sygn. akt Ko [...] i przekazał sprawę temu sądowi do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu postanowienia wskazano, że postanowienie Wojskowego Sądu Okręgowego w W. wydane po rozpoznaniu zażalenia na postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa nie jest orzeczeniem prawomocnie kończącym postępowanie sądowe, a rozstrzygnięcie o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego można wzruszyć wyłącznie w trybie określonym w art. 327 § 1 k.p.k.

Uchylając zaskarżone postanowienie i przekazując sprawę Wojskowemu Sądowi Okręgowemu w W. do ponownego rozpoznania nakazano »zweryfikowanie charakteru pisma procesowego z dnia 24 kwietnia 2018 r. zatytułowanego „Wniosek o wznowienie postępowania sądowego” i jego zdadności do zainicjowania postępowania sądowego«.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy, postanowieniem z dnia 4 października 2018 r., sygn. akt Ko [...], Wojskowy Sąd Okręgowy na podstawie art. 35 § 1 k.p.k. w zw. z art. 327 § 1 k.p.k. stwierdził swą niewłaściwość i „sprawę wniosku płk dypl. w st. spocz. S. K. o podjęcie na nowo postępowania przygotowawczego zakończonego postanowieniem (...) z dnia 29 listopada 2017 r. o odmowie wszczęcia śledztwa, zatwierdzonym przez prokuratora Działu Wojskowego Prokuratury Rejonowej w K.” przekazał do rozpoznania prokuratorowi Działu Wojskowego Prokuratury Rejonowej w K. jako organowi właściwemu.

Od powyższego postanowienia S. K. wywiódł zażalenie sporządzone w dniu 21 października 2018 r., w którym zakwestionował kompetencję prokuratora

do rozpoznania złożonego przez niego wniosku, domagając się uchylenia zaskarżonego postanowienia i rozstrzygnięcia sprawy przez Sąd Najwyższy.

Po rozpoznaniu ww. zażalenia postanowieniem z dnia 20 grudnia 2018 r., sygn. akt VII KZ 16/18, Sąd Najwyższy utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie.

Wnioskiem z dnia 5 kwietnia 2019 r. S. K. zwrócił się o wznowienie postępowania zakończonych postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2018 r., VII KZ 16/18.

Powyższy wniosek nie mógł jednak przynieść oczekiwanego przez skarżącego rezultatu. Nadzwyczajny środek zaskarżenia, jakim jest wniosek o wznowienie postępowania, dotyczyć może bowiem wyłącznie postępowania sądowego zakończonych prawomocnym orzeczeniem i to tylko takim, które rozstrzyga o przedmiocie postępowania. Z tej też przyczyny wniosek o wznowienie postępowania nie może dotyczyć postępowań o charakterze incydentalnym, którym nie sposób przypisać wspomnianej cechy. W doktrynie zasadnie podkreśla się również, że choć możliwość wznowienia dotyczy także postępowań o charakterze ubocznym, to jednak - co do zasady - tylko takich, które mają charakter autonomiczny względem zasadniczego nurtu procesu, a zatem nie są z nim związane, a nadto zakończonych orzeczeniem, które definitywnie zamyka rozpoznanie danej kwestii, wywołując trwałe skutki (zob. D. Świecki (w:) Kodeks postępowania karnego. Tom II. Komentarz aktualizowany, D. Świecki (red.), LEX/el. 2019, komentarz do art. 540, teza 4, J. Matras (w:) Kodeks postępowania karnego. Komentarz, K. Dudka (red.), WKP 2018, komentarz do art. 540 k.p.k., teza 4).

Z powyższego wynika, co sygnalizował Sąd Najwyższy już w uzasadnieniu postanowienia z dnia 4 lipca 2018 r., sygn. akt VII KZ 5/18, że wznowienie postępowania, na mocy regulacji zawartych w rozdziale 56 k.p.k., nie jest możliwe w przypadku „postępowania w przedmiocie zaniechania ścigania”, tj. w sytuacji, gdy sąd utrzymał w mocy postanowienie o odmowie wszczęcia lub umorzeniu postępowania przygotowawczego. Wówczas bowiem orzeczenie sądu kończy jedynie „postępowanie przygotowawcze”, a nie „postępowanie sądowe” (zob. D. Świecki (w:) Kodeks..., komentarz do art. 540, teza 4 i powołane tam judykaty Sądu Najwyższego). Wznowienie postępowania sądowego nie jest również

możliwe w przypadku postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem, na mocy którego sąd stwierdza swą niewłaściwość do rozpoznania wniosku o podjęcie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego. To postanowienie ma bowiem charakter incydentalny i co oczywiste nie rozstrzyga definitywnie o przedmiocie procesu.

Powyższe wywody prowadzą do konkluzji, że złożony przez S. K. wniosek o wznowienie postępowania nie dotyczy postępowania spełniającego opisane wyżej kryterium „postępowania sądowego zakończonego prawomocnym orzeczeniem”, a tym samym jest niedopuszczalny z mocy ustawy. Stwierdzenie niedopuszczalności wniosku o wznowienie postępowania sądowego, zgodnie z art. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k., wywołuje konieczność wydania zarządzenia o odmowie jego przyjęcia.

Z uwagi na powyższe zarządzono jak wyżej.

Pouczenie:

Na powyższe zarządzenie przysługuje zażalenie do Sądu Najwyższego Izby Karnej w terminie 7 dni licząc od dnia jego doręczenia.